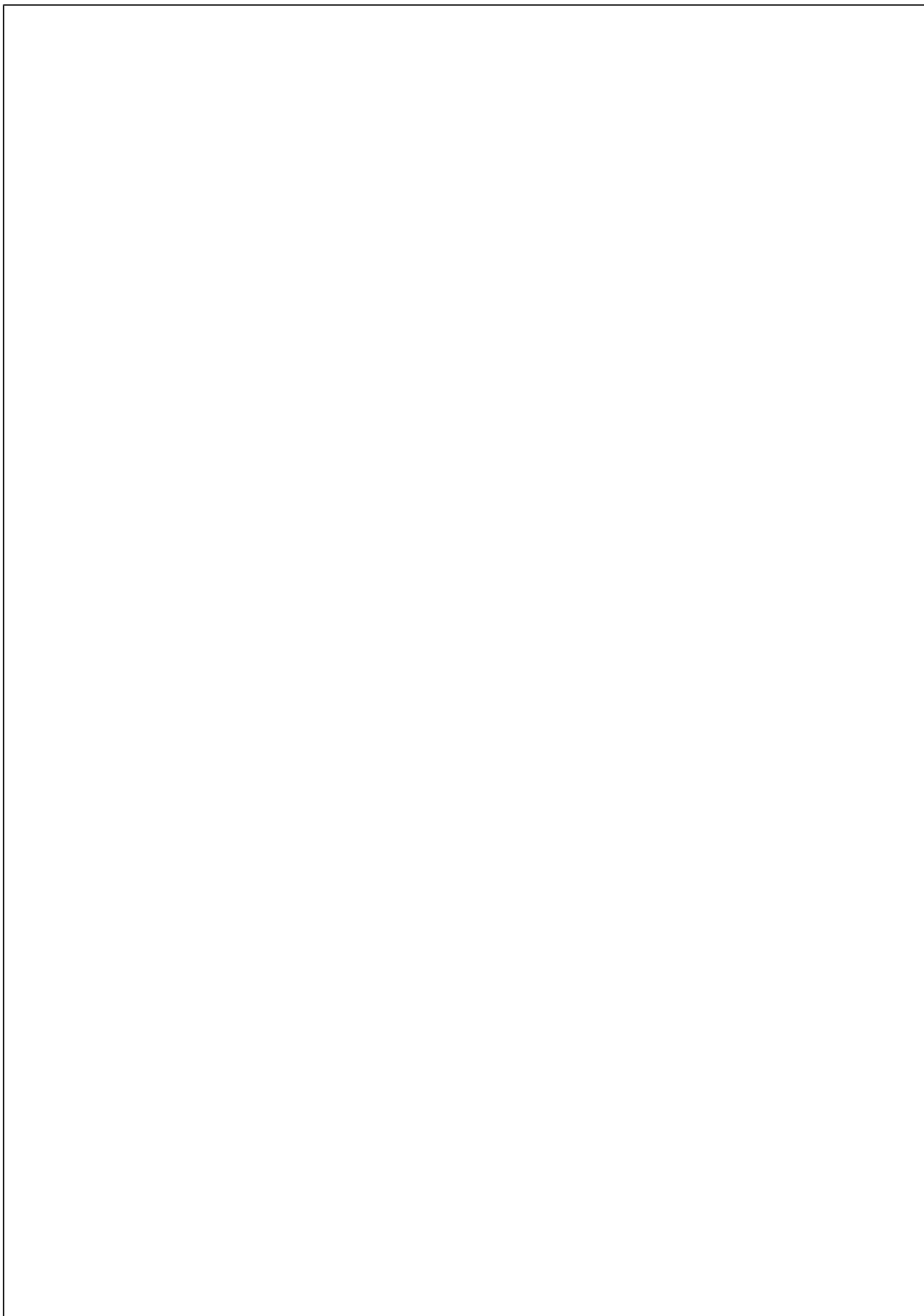

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/233626,Zakonczenie-Roku-Stanislawa-Mierzwy-w-Radlowie.html>
27.02.2026, 03:43

Zakończenie Roku Stanisława Mierzwę w Radłowie

17 listopada 2025 roku w Gminie Radłów odbyło się uroczyste zakończenie Roku Stanisława Mierzwę. W spotkaniu wziął udział dr Mateusz Szpytma, zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej.

17.11.2025

W Miejskim Centrum Kultury w Radłowie odbyło się wydarzenie poświęcone zaangażowanemu działaczowi ruchu ludowego, bliskiemu współpracownikowi i zarazem kustoszowi pamięci o Wincentym Witosie. Stanisław Mierzwa z zawodu adwokat, z potrzeby społecznik za swoje oddanie innym był represjonowany przez władze komunistyczne.

Na wstępie do licznie zebranych gości przemówił zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma.

- Obchody Roku Stanisława Mierzwę, dzięki Wam, dzięki współpracy z samorządami, ze szkołami i Towarzystwem Przyjaciół Muzeum Wincentego Witosa oraz z Muzeum, Wincentego Witosa przerosły nasze oczekiwania. Gdy z panią dyrektorem Marzeną Kruk podejmowaliśmy decyzję o tym, aby zaangażować się w te uroczystości, aby powstała wystawa oraz album, nie spodziewaliśmy się że to wszystko przyniesie tak duże efekty.

Dzisiaj jest czas wielkich podziękowań dla Państwa. Czas który poświęciliśmy osobie rzeczywiście wyjątkowej. Mierzwa wiernie służył Polsce i grupie, z której się wywodził, czyli chłopom, ale także społeczności lokalnej w Biskupicach, Radłowie, Wierchosławicach

- podkreślił podczas wystąpienia dr Mateusz Szpytma. Zwrócił się z apelem do zgromadzonej licznie młodzieży, aby była wierna ideałom Stanisława Mierzwę.

Następnie dyrektor Archiwum IPN Marzena Kruk opowiedziała o przeprowadzonych przez Instytut wydarzeniach w ramach Roku Stanisława Mierzwę i zaprezentowała spot filmowy poświęcony bohaterowi spotkania.

Dyskusję poświęconą życiu i działalności Stanisława Mierzwę poprowadził autor monografii o mecenasie Radosław Kurek z krakowskiego oddziału IPN. W rozmowie udział wzięli: dr Wojciech Mierzwa (syn Stanisława Mierzwę), dr Jan Hebda (autor publikacji „Ostatnia droga Wincentego Witosa”) oraz Janusz Skicki (kierownik Muzeum Wincentego Witosa w Wierchosławicach - Oddziału Muzeum Ziemi Tarnowskiej).

Podczas dyskusji prelegenci mieli okazję wspomnieć o innych lokalnych działaczach ludowych, w tym przede wszystkim o Franciszku Kieciu, żonie mecenasa - Helenie Mierzwinie a także o Józefie Marcinkowskim, Mieczysławie Kabacie, Edwardzie Kalecie, Janie Mazurku, Stanisławie Gucwie, Władysławie Witku czy Józefie Mączce.

W drugiej części uroczystości ogłoszono wyniki i wręczono nagrody dla zwycięzców dwóch gminnych konkursów. Pierwszy konkurs z wiedzy o mecenasie „Stanisław Mierzwa - honorowy obywatel Miasta i Gminy Radłów” zorganizowany został przez Niepubliczną Szkołę Podstawową w Biskupicach Radłowskich. Drugi - filmowy, poświęcony działalności mecenasa przeprowadził przez Gminne Centrum Kultury i Czytelnictwa. Laureatami konkursów byli

uczniowie ze szkół podstawowych znajdujących się na terenie gminy Radłów. Konkursy zostały objęte patronatami Burmistrza Miasta i Gminy Radłów, Instytutu Pamięci Narodowej oraz Wojciecha Mierzwy.

Nagrody wręczali Marta Herbuś, zastępca burmistrza miasta i gminy Radłów, zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma, dyrektor Krzysztof Kucharski, Radosław Kurek oraz Celina i Wojciech Mierzwowie.

Spotkanie swoją obecnością uświetnili rodzina, przyjaciele i znajomi Stanisława Mierzwy, miejscowe władze: m.in. kierownik delegatury urzędu wojewódzkiego w Krakowie Piotr Łosiński, Dariusz Lech – sekretarz gminy Wierzchosławice, Magdalena Szybilska – dyrektor szkoły podstawowej w Wierzchosławicach, radny powiatu tarnowskiego – Stefan Dzik, radni miasta i gminy Radłów z wiceprzewodniczącą Kingą Kijek Markiewicz na czele, dyrektor Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Biskupicach Radłowskich Krzysztof Kucharski, młodzież szkolna i nauczyciele z tereny gminy Radłów. Wydarzenie to uświetnił występ artystyczny Rafała Traczyka (wokal) i Łukasza Burgieła (fortepian). Spotkanie poprowadziła dyrektor ośrodka Barbara Marcinkowska.

Na holu Miejskiego Centrum Kultury można było obejrzeć wystawę poświęconą życiu i działalności mecenasa Mierzwy, przygotowaną przez Archiwum IPN.

Organizatorami listopadowego wydarzenia były: Miasto i Gmina Radłów, Instytut Pamięci Narodowej oraz Gminne Centrum Kultury i Czytelnictwa w Radłowie.

* * *

Stanisław Mierzwa (1905–1985)

Urodził się 27 stycznia 1905 r. we wsi Biskupice Radłowskie (pow. tarnowski). W 1934 r. ukończył prawo na Uniwersytecie Jagiellońskim. Z ruchem ludowym związany był od okresu studiów. Początkowo działał w Polskiej Akademickiej Młodzieży Ludowej i w Związku Młodzieży Wiejskiej RP „Wici”. W 1931 r. wstąpił do Stronnictwa Ludowego, a już w 1935 r. wybrany został do Naczelnego Komitetu Wykonawczego partii.

Podczas okupacji niemieckiej współtworzył konspiracyjne SL „Roch” w Małopolsce. W październiku 1943 r. wszedł w skład Centralnego Komitetu Ruchu Ludowego SL. Jako przedstawiciel ludowców zasiadał w krakowskim Międzypartyjnym Komitecie Politycznym. Po utworzeniu w styczniu 1944 r. Rady Jedności Narodowej – substytutu podziemnego parlamentu – został jej członkiem.

Aresztowany przez NKWD w końcu marca 1945 r. wraz z innymi przywódcami Polski Podziemnej, został w procesie szesnastu skazany na cztery miesiące więzienia. Na początku sierpnia wrócił do kraju, a w październiku rozpoczął praktykę adwokacką w Krakowie. Przystąpił do Polskiego Stronnictwa Ludowego, stając się członkiem władz tej największej siły opozycyjnej w kraju.

W 1946 r. został aresztowany przez UB i skazany na 10 lat więzienia. Po zwolnieniu w 1953 r. wrócił do pracy w adwokaturze. Do końca życia był inwigilowany przez komunistyczny aparat represji. Poświęcił się działalności na rzecz upamiętnienia Wincentego Witosa (był m.in. inicjatorem utworzenia Witosa, otwartego w 1971 r.). Zmarł 10 października 1985 r. w Krakowie. Został pochowany w Wierzchosławicach.

Polecamy:

- [Radosław Kurek, *Stanisław Mierzwa 1905-1985*](#)
- [Mateusz Szpytma, *Stanisław Mierzwa 1905-1985. Ludowiec i działacz niepodległościowy*](#)
- [Biografia elementarna „Stanisław Mierzwa”](#).

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Radłowo

Centrala

Stanisław Mierzwa

Uroczystości